

لیکونکی : م.ک. بهادر اکمار «M.K.Bhadrakumar»
منبع او دخپړیدو نیټه : انډیا پانچلا «2025-01-03»
ژباړونکی : پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل» .

کیف د روسیې د گازو له لیرد سره لوبی کوي

Kiev plays games with Russian gas transit

د براتستو ("ورور هوډ") د گازو د لیرد پایپ لاین، د لویدیځ اوکراین د موکاچیوو ته نږدې په یوه ځنګل کې (د فایل عکس) .

د بروګل د فکري مرکز لخوا د اروپا د طبیعي گازو د وارداتو جریان او ذخیره کولو کچې په اړه د معلوماتو راټولول د اوکراین د پریکړې په اړه نظر څرګندوي چې اروپا ته دروسیې د گازو لیرد ودروي. احصایې ښیې چې د 2024 کال تر پایه پورې، روسیه د ناروي

وروسته اروپايي اتحاديې ته د گازو دوهم لوی عرضه کونکی شو، چې د متحده ایالاتو څخه یې مخکې شو - اوس، دا د اوکراین جگړې او د لویدیځ 'د دوزخ څخه بندیزونو' ته 3 کاله دي.

په ځانگړې توگه، د 2024 کال په دسمبر کې، د روسیې LNG اروپا ته د 2.16 ملیارد مکعب مترو په اندازه ورکړل شو - چې د 2019 راهیسې یو ټول وخت ریکارډ دی. د اروپايي اتحاديې لخوا په 2024 کې د روسیې LNG واردات نږدې 21.5 ملیارد مکعب مترو ته ورسیدل چې یو کال دمخه 17.8 ملیارد مکعب متر او په 2022 کې 19 ملیارد مکعب متر وو.

دا څه معنی لري؟

لومړی، د اروپايي اتحاديې هیوادونه د روسیې څخه د LNG سرچینې ته د نه منلو وړ گوري، کوم چې د باور وړ، ډیر او ارزانه دی.

دوهم، د اوکراین دا پریکړه، چې د ژمي د تودوخې موسم په مینځ کې راځي، به په ټوله اروپا کې د طبیعي گازو د بې لور والی راولي، مگر یوازې په سمدستي شرایطو کې. د رالف نادر د خبرو په پور اخیستلو سره، که چیرې د لمریزې انرژۍ کارول خلاص نه وي، نو دا ځکه چې د (روسیې) د تیلو صنعت د لمر مالکیت نلري!

دریم، د پورته څخه په پایله کې، د روسیې د LNG غوښتنه به یوازې زیاته شي.

څلورم، په اروپايي صنعت کې پراخه ناراضایتی شتون لري چې د متحده ایالاتو عرضه کونکو په اروپا کې د گازو له کمښت څخه د امریکایانو لخوا د تخریب له امله گټه پورته کړي، د اوکرایني غلامانو په مرسته، د نورد سټیریم پایپ لاینونو (کوم چې په مستقیم ډول د روسیې سرچینه د اوکراین له لارې د جرمني بندرونو سره وصل کړه). لوی تیلو وروسته د متحده ایالاتو په کورني بازار کې دوه یا درې ځله LNG اروپایانو ته وپلورل او ناڅاپي گټه یې ترلاسه کړه. (دلته)

پنځم، د گازو د اسمان پورته کېدونکو بیو به په اروپايي اقتصادونو کې د تولید لگښت نور هم لوړ کړي، په ځانگړې توگه په جرمني کې، چې د فبروري په ۲۳ مه د پارلماني ټاکنو لپاره هم روان دی. شپږم، په اروپايي ذهن کې به خامخا ناراضگي وي چې اوکراین 'هغه لاس چې تغذیه کوي یې غوڅوي'. په جرمني کې، لا دمخه د نظر یو زیربنا شتون لري چې د روسیې سره د انرژۍ اړیکې باید د اقتصادي بیا رغونې لپاره بیا ژوندي شي، د نظر یوه جریان چې ممکن د آلمان لپاره بدیل (AfD) سیاسي برخلیک بدل کړي چې نه یوازې یو ښي اړخی او ښي اړخی پاپولیسټ سیاسي گوند دی بلکه یوروسیټیک هم دی او د روسیې سره د اړیکو ښه کولو غوښتنه کوي.

له بلي خوا، که چيرې په کيف کې تنظيم د لوی تيلودخوښولو هيله ولري، نو شيان يوازي د دونالد ټرمپ په مشرۍ د ټرانس اتلانتيک اريکو کې ډير پيچلي کيږي. ايلون مسک، د ټيکنالوژۍ ميليارد او د ټرمپ نږدې سلاکار تيره اونۍ د AfD ملاتړ لپاره د نظر يوه مقاله وليکله. مسک له هغه وخت راهيسې دوه چنده شوی او د مرستيال ولسمشر ټاکل شوي JD وينس X ته لار ترڅو د مسک نظر "په زړه پورې" ووايي.

وانس وليکل: "زه د جرمني په ټاکنو کې د کوم گوند ملاتړ نه کوم، ځکه چې دا زما هيواد نه دی او موږ هيله لرو چې له ټولو جرمنيانو سره ښې اړيکې ولرو. خو دا يوه په زړه پورې مقاله ده.

"همدارنگه په زړه پورې ده؛ امريکايي رسنۍ د نازيانو په توگه د AfD بدناموي، خو AfD د جرمني په هغو سيمو کې خورا مشهور دی چې د نازيانو په وړاندې خورا مقاومت درلود." د پيو څيړنيز مرکز په وينا، د آلمان نولس سلنه لويان د AfD په اړه مثبت نظر لري او گوند د نظرپوښتنو په برخه کې دوهم ځای لري. سربيره پردې، AfD د امريکا په اړه د ټرمپ په څير د کډوالۍ ضد قوي دريځ لري.

په ساده ډول، د امريکا د مرحوم فيلسوف او ټولنيز منتقد **ايرک هوفر** مشهوره کرښه ذهن ته راځي - "هغه خلک چې هغه لاس چې دوی ته خواږه ورکوي معمولا هغه بوت چاتي کوي چې دوی ته لات وهي." په دې اړه، د روسيې د بهرنيو چارو وزارت وياندې ماريا زاخارووا د جنوري په دويمه نيټه په يوه بيان کې وويل:

"د روسيې د گازو د رسولو د بندولو مسؤليت په بشپړ ډول د متحده ايالاتو، د گوداگي کيف رژيم او د اروپايي هيوادونو د چارواکو په غاړه دی چې د متحده ايالاتو اقتصاد ته د مالي ملاتړ چمتو کولو لپاره يې د خپلو خلکو هوساينه قرباني کړه."

له روسيې څخه د مناسب قيمت او چاپيريال دوستانه انرژۍ د رسولو بندول نه يوازي د اروپا اقتصادي ظرفيت کمزوری کوي بلکه د اروپايانو د ژوند معيارونو باندې هم منفي اغيزه کوي. د کيف رژيم د پريکړې جيوپوليتيک شاليد په بشپړ ډول روښانه دی. دا امريکا ده - د اوکراين د کرکيچ کلیدي تمويل کونکی - دا د اروپا د انرژۍ بازار د بيا ویش څخه اصلي گټه اخيستونکی دی."

مگر دا يو پايپ خوب دی. هغه څه چې له پامه غورځول کيدی نشي دا دي چې روسيې هم په جرمني باندې د اوږدې مودې تړونونو په اساس په تخفيف شوي نرخ تيل پلورل. ولسمشر ولاديمير پوتين يو ځل يو دولتي راز افشا کړ چې جرمني حتی د روسيې اضافي گاز د دريمې نړۍ هيوادونو، په ځانگړې توگه پولنډ ته د خپل کورني قيمت سبسايډي کولو لپاره د کارولو وروسته پلورلی و. ظاهراً، د روسيې په ستراتيژيک محاسبه کې د روسيې او جرمني د انرژۍ اتحاد مرکزيت ته په پام سره، مسکو سترگې پټې کړې.

دا ډول نظرونه شاید د گورباچوف په ذهن هم وزن ولري کله چې هغه د جرمني يووالي ته شنه اشاره وکړه، د مارگریت تاچر د غوسې او د فرانسې ددې غوره توب له پامه غورځول چې دوه جرمني ايالتونه (FRG او GDR) يوازې ښې اړيکې رامینځته کړي، په اعظمي توگه د کنفدراسيون په بڼه. (فرانسې په کلکه ويره درلوده چې د گورباچوف د گلاسنوست پالیسي به جرمنيان و هڅوي چې بي طرفي د بيا يوځای کيدو د قيمت په توگه ومني.)

دا په حقيقت کې هغه شيبې دي کله چې يو څوک د روسيې د داسې "احساساتي" چلندونو په پوهيدو کې پاتې راځي - که دا د جرمني يووالي وي يا اروپا ته د تخفيف شوي نرخ په توگه گاز پلورل، يا د وارسا تړون يو اړخيزه منحل کول (کوم چې، بيا، تاچر فکر کاوه چې يو چټک، وخت دمخه پريکړه وه). دا خورا په زړه پورې ده ځکه چې روسيه د هر هيواد په پرتله ښه پوهيږي، په خپل پيچلي تاريخ کې د لويديځ يرغل د څپو قرباني دي، چې سياست سخت دی.

په وروستي تحليل کې، اوکراين بايد د دې غچ اخیستونکي پريکړې لپاره مسؤل وگڼل شي. مگر کيف د اروپايانو سره د تيرانزيت ساتلو په اړه د خبرو اترو لپاره چمتووالی څرگند کړی دی. هغه څه چې د سلواک صدر اعظم رابرت فيکو د مسکو د وروستي سفر او له پوتین سره د هغه د يو په يو خبرو اترو څخه راڅرگند شول دا دي چې اروپا چمتو ده چې په اوکراين کې د روسيې د گازو د ليرد نقطه بدله کړي. هغه ادعا وکړه چې پوتین هم د رضایت سر و خوځاوه.

پوتین د خبرو اترو وروسته رسنيو ته وويل، "د جگړې پرته، زموږ اکمالات منظم وو او موږ د تيرانزيت لپاره پيسې ورکړې، او لاهم ورکوو....." په حقيقت کې، اوکراين هر کال د تيرانزيت فيس په توگه 1 مليارد ډالر ترلاسه کوي! پوتین زياته کړه چې مسکو هم چمتو دی چې د يامال - اروپا د موجوده لارې په کارولو سره د پولنډ له لارې اروپا ته گاز ورسوي. "تول هغه څه چې ورته اړتيا لري يوازې يو تنی فشارول دي".

د روسيې دولتي ورځپاڼې "روسيسکايا گازيتا" د متخصصينو نظر نقل کړی چې سوداگريزې حلې به د تيرانزيت بيا پيلولو په اړه خبرې اتري پيل کړي او په حقيقت کې، د مرکزي اروپا د گازو شرکتونو لاند مخه د 2025 لپاره د اوکراين له لارې د گازو د ليرد ملاتړ کولو اعلاميې لاسليک کولو سره لومړني گامونه پورته کړي دي.

والري اندريانوف، د روسيې د حکومت لاندې د مالي پوهنتون کې همکار پروفیسور ورځپاڼې ته وويل چې په توليز ډول، د اوکراين له لارې د اکمالاتو بندول احتمال نلري چې په اروپا کې د گازو د پام وړ کمښت رامینځته کړي، ځکه چې دا دمخه د گازو په بيو کې شامل شوی، نو دا به د گازو بازار لپاره حيرانتيا نه وي. په هر صورت، په اکمالاتو کې هر ډول خنډ به د اروپا د گازو بازار بې ثباتي زياته کړي، چې دا به په مختلفو بهرنیو او په لويه کچه غیر کنټروليدونکو عواملو پورې تړلی کړي، لکه په آسيا کې د گازو بيو،

د امریکایی LNG د تحویلي ځایونو، یا په ناروې شیلف کې د تولید متحرکات. دا شریک
کړی:

----- **په درناوی (14-01-2025)**